

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v četrtek, 14. julija 1932.

Štev. 79.

Problemi, ki niso problemi

(Iz Maribora.)

Svetovna gospodarska kriza se vedno občutnejše uveljavlja. Gospodariji smo že po svoji naravi optimisti. Sicer so časi trdi, niso nas pa še strli. Gospodariji tožijo nad slabimi časi, vendar ne obupujejo. Po koncu in pri dobri volji jih drži trdo zaupanje v same sebe in trdo zaupanje v izboljšanje prilik. Sicer še sami ne vedo, ali ni to upanje preuranjeno, vendar pa po svojih dejanjih, prizadevanjih in naporih kažejo, da še niso vrgli puške v koruzo. Pri nas v Mariboru je vse naše zanimanje koncentrirano na sadno kupčijo in vse stavi na njo svoje upe in nade. Ako se bo ta kupčija letos dala pri nas izvesti, se bomo precej oddahnili vsi: trgovci, obrtniki pa tudi kmetje, ko bodo s prodajo sadja prišli do denarja. Ako bo letina taka, kakor kaže, nam bo s prodajo sadja veliko pomagano.

Vendar pa je to naše upanje neglede na letino odvisno še od toliko faktorjev, da je treba že sedaj misliti na vse pogoje, od katerih je uspeh odvisen, da se bodo naše nade tudi izpolnile. Ena glavnih ovir za bodočo sadno kupčijo so razni devizni predpisi. V zadnjem času so se devizni predpisi v vseh državah, posebno pa v onih, s katerimi smo v živahnih trgovskih stikih, bistveno poostreli. K nam so prihajali kupci z denarjem, tujim ali našim, pa sproti plačevali prevzeto blago. Pri sedanjih predpi-

sih je vprašanje, ali in v koliko bodo mogli prevzeto sadje takoj plačevati. Veliko oviro tvori dolžnost, da se mora za sadje zavarovati ob izvozu valuta in da se ne more zavarovati s svobodnimi dinarji, katere bi morebiti inozemski kupci prinesli s seboj.

So pa še druge ovire te vrste, katere je treba odstraniti, da bo uspela naša letošnja sadna kupčija. Interesenti že sedaj resno premišlujejo, kako naj se ugleda pota za omogočitev prodaje letošnjega sadja v inozemstvo. Vsi v poštev prihajajoči faktorji se že sedaj prizadevajo, da bi se kupčija, kadar nastopi za njo čas, mogla neglede na razne devizne ovire nemoteno izvršiti. Glavno oviro vidijo v zavarovanju valute ob izvozu in njihova stremeljenja gredo za tem, da se vsaj za prehodno dobo to zavarovanje opusti, ker to velevajo nujni interesi ne le naših krajev, ampak vseh krajev v državi, kjer se pečajo s sadno kupčijo.

Za akcijo v tej smeri se je zainteresirala naša ljubljanska zbornica, ki bo brez dvoma vse storila, da se omogoči letošnja sadna kupčija. Na čelu akcije se je postavil naš narodni poslanec g. Krejči, ki se je v zavesti, da je dobrobit našega okrožja v veliki meri odvisen od prospeha sadne kupčije, z vso energijo zavzel za ugodno rešitev tega važnega vprašanja. Zainteresirali pa smo za to vprašanje, ki je za naše okrožje življenjskega pomena, tudi ministra trgovine in industrije g. Mohoriča, ki je pokazal zanj, ker ga pozna iz lastnega opazovanja, polno umevanje. Ne dvomimo, da bo akcija, na katero stavimo zadnje upanje in takorekoč zadnjo karto, tudi uspela.

Mlinarske zadeve

Privilegirana izvozna družba je bdelila, da na pritožbe mlinov proti uvrstitvi v kategorije za plačilo mlinškega pavšala ugotovi kapaciteto posebna banovinska komisija, ki je dobila nalog, da izvede ob svojem uradnem poslovanju tudi poizkusno mletje. Pri ureditvi naišh mlinov je poizkusno mletje brezpredmetno, ker ne vodi do cilja. Zveza mlinov je potom zbornice opozorila ministrstvo trgovine in industrije na težavo v posebni spomenici, ki je uspela in je, kakor iz vemo, Prizad dobil navodilo, da vztraja na poizkusnem mletju samo v slučajih, v katerih se kapaciteta ne da ugotoviti drugim potom. — Na vprašanja, katera dobivamo iz mlinarskih krogov, kako bo urejena mlinška taksa za avgust in prihodnje mesece, smo informirani, da se bo pobiranje te takse preuredilo v toliko, da se ne bo pobirala od možne kapacitete, ampak od dejanske meljave. S tem bo našim mlinom, ki v sedanjih časih izrabljajo samo en del kapacitete, gotovo pomagano, čeprav je pričakovati, da bodo kontrolna določila poostrena. Obremenitev mlinov po možni kapaciteti je dajala našim mlinarjem dosti upravičenega povoda za pritožbo. Radi tega upamo, da jim bo preureditev v naznačeni smeri kljub kontroli vendarle konvenirala.

Tarifni odbor

Na splošno željo gospodarskih krogov katere so zastopale gospodarske zbornice, je minister za promet oživil tarifi odbor kot posvetovalen organ prometnega ministrstva v tarifnih zadevah. V tarifnem odboru bodo zastopane gospodarske zbornice po 9, združništvo po 5, ostale gospodarske panoge pa po 4 članih, dočim si je ministrstvo pridržalo imenovanje 6 članov po prostem predvarku. Vpostavitve tarifnega odbora moramo v trenutku ko stojimo po vsej priliki pred preureditvijo tarif, samo pozdraviti, ker se s tem nudi gospodarstvu prilika, da na najmerodajnejšem mestu zavzame napram morebitnim izpremembam svoje stališče. Tako je na primer gospodarstvo v naši banovini živo zainteresirano na tarifah za les, na ugodnostih za dovoz pšenice v naše mline itd. Naši zastopniki v tarifnem odboru bodo naše želje in težnje v odboru samem veliko lažje zastopali nego je to sicer mogoče.

Smotreni trgovci in industrijci čitajo vse dobavne razpise, ki jih redno prinaša naš list. Dobav potom javnih licitacij se more udeležiti vsak trgovec in vsak producent! Čitajte in ne opuščajte ugodnih poslovnih prilik, ki Vam jih nudijo udeležbe na javnih licitacijah!

oslabila, vsled česar je tudi nemogoče, da bi podonavske države nastopile pri gospodarskih pogajanjih z velesilami kot ena celota. Samo kot celota pa so podonavske države dovolj močne, da branijo svoje interese.

Zaključek, ki iz vsega tega izhaja, ni razveseljiv, a tudi ne obupen, če bi se vse podonavske države hotele povzpeti do tega, da se ne bi zanašale na tujo pomoč, temveč se ravnale po načelu: pomagaj si sam in Bog ti pomore! Zato bi morale vse podonavske države polagati mnogo več važnosti na lastno konsolidacijo in šele ko je ta vsaj v glavnem dovršena, stopiti pred velesile in jih prositi za pomoč. Morda bi potem bilo treba za kratek čas zadržati malo krepko pas, toda drugače se more zgoditi, da bodo drugi prišli za pas in ga nam pričeli trajno in vedno silneje pritiskati, dokler bo naše odporne sile sploh konec. Pomagajmo si zato sami, vsaj poskusimo to!

Delu in zaslugam — priznanje

Strokovno glasilo »Naša pošta« je v zadnji številki pod naslovom »Priatelj poštne telegrafsko telefonske stroke« nastopno pozdravilo imenovanje gosp. posl. Ivana Mohoriča za ministra trgovine in industrije:

»Gosp. Mohorič, novoimenovani minister trgovine in industrije, rojen v Sloveniji l. 1888, je osebnost, ki se je uveljavila kot poznavalec, pisatelj in reformator na polju narodnega gospodarstva. On je redka osebnost v naši državi, ki je, akoravno izven poštne-telegrafsko-telefonske stroke, pravilno proučila in ocenila stanje ter pojmlila potrebe p. t. t. stroke. V tem pogledu je značilen njegov memorandum, s katerim je zahteval reformo v poštne-telegrafsko-telefonski stroki. Prihod g. Mohoriča na čelo trgovine in industrije bo pozdravila tudi naša p. t. t. stroka, ki v osnovi svoje vloge konvergira s podrejenim mu resorjem.

Gosp. Mohorič je v svojem memorandumu, na katerega smo se že večkrat sklicevali, med prvimi obsojal ukinitve ministrstva pošte in telegrafa: »Ta izprememba ne bo koristna za strokovno delo in napredek tega važnega resorja.«

Danes so enako zvočne in morajo se čuti besede gosp. Mohoriča o p. t. t. stroki »važni prometni stroki«, za katero »poštna uprava ni bila v stanju, da ugotovi mnogim jako važnim in utemeljenim predstavkam.« Stanje pošte, telegrafa in telefona, tako pravi, ne more kljub vsem naporom v mnogem pogledu še nikakor zadovoljiti. »Naše gospodarske prilike zahtevajo hitro izpremembo načina eksploatacije pošte in telefona, izpolnitev administracije in nadaljnjo tehnično dovršenost instalacij, ker je pošta za moderno poslovno življenje živ, od katerega je odvisno dobro funkcioniranje gospodarstva kot celote.« Iskal je sredstva in način za izpolnitev in izboljšanje stroke. Ni pozabil na to, da »naš geografski položaj imperativno zahteva, da posveti naša država posebno pozornost tranzitnemu prometu preko naše države na Balkan in v Orient« in da se ustvarijo pogoji za možnost uspeha v našem delu v izvozni trgovini. Spomnil se je osebja in rekel: »Ako hočemo biti pravični, moramo obenem priznati, da so plače, ki jih prejema p. t. t. osebje za svoje odgovorno in na mnogih mestih tudi fizično naporno delo, jako nizke in nezadostne. Tudi to dejstvo ima za gospodarstvo razne nevoljne posledice. Ako zahtevamo, da naj p. t. t. služba brezhibno in brzo funkcionira, potem je treba tudi temu vprašanju posvetiti posebno pozornost. Pri teh plačah ni čuda, da so mnogi uslužbeni bolni in anemični in ne morejo vršiti službe tako, kakor bi gospodarski promet to zahteval.« Opozorjal je na »gromno blago in vrednosti, ki gre skozi roke p. t. t. osebja« ter so v tem pogledu na moralno kvaliteto osebja stavljeni velike zahteve.

Memorandum gosp. Mohoriča je šel po vrstah p. t. t. stroke kakor glas Mesije, da tudi gospodarski krogi in njih avtoritativni predstavniki posvečajo pozornost tej stroki in pomagajo priti do preporoda. Strokovni p. t. t. listi so vedno opozarjali na to dejstvo, ljubljanski »Poštni Glasnik« je memorandum v celoti objavil. Kongres gospodarskih zbornic in organizacij Jugoslavije je istotako pozdravil elaborat gosp. Mohoriča, generalnega tajnika Zbornice za TOI v Ljubljani.

Predstavniki p. t. t. stroke so na omenjenem kongresu izrekli zaslužno priznanje gesti gosp. Mohoriča. Niso je smatrali za »akt neprijateljstva«, nego za akt globkega razumevanja državnih potreb in interesov. A izvestni faktorji v vrhovni upravi p. t. t. stroke so našli v memorandumu trdno oporo v prizadevanjih za preporod.

O priliki razprave o budžetu za leto 1932/33 je gosp. Mohorič kot narodni po-

Nova nevarnost

Ze za časa podonavske konference se je mnogo govorilo o nameri nekaterih velesil, da se uvede za vse podonavske države enotna valuta. Po lausanskem sporazumu je zelo verjetno, da postane ta namera kar aktualna in da se bo pričelo delati za njeno realizacijo. Pri tem pa nastaja prav resna nevarnost, da bi se znova moglo zgoditi to, kar se je zgodilo v Lausanni, da se je namreč sklepalo o nad vse važnem vprašanju za nas brez nas in zato proti nam.

Na prvi hip je na vse zadnje misel enotne valute za vse podonavske države zelo simpatična. Predvsem bi enotna valuta nad vse olajšala mednarodno trgovino, ker bi odpadle vse devizne omejitve in tudi vse nerodnosti pri zaračunavanju različnih kurzov. Poleg tega bi bila vsa kalkulacija poenostavljena in tudi krediti bi bili lažje dosegljivi. Ne glede na to pa bi enotna valuta pomenila mnogo večjo varnost in nikomur se ne bi bilo treba bati več, če bo čez nekaj časa njegov denar še imel isto vrednost. A tudi mednarodna kontrola nad to valuto bi marsikje prav blagodejno uplivala in bi marsikje povzročila mnogo boljše gospodarstvo in varčevanje, kakor pa je sedaj v običaju.

Kljub vsem tem velikim prednostim, ki bi jih mogla nuditi nova valuta, pa se vendar ni mogoče takoj izreči za njo, ker vse je odvisno od tega, na kakšni podlagi in pod kakšnimi pogoji bo ustanovljena. Skrajna previdnost je v tem pogledu tem bolj umestna, ker so valute skoraj vseh podonavskih držav bolne in nekatere že prav nevarno bolne. Tako n. pr. je devizna zaloga avstrijske Narodne banke skoraj čisto izčrpana in bi je skoraj ne bilo, če bi morala Avstrija povrniti Angliji dolžne kratkoročne kredite. Vsled deficitnosti avstrijske trgovinske bilance in nezdrave strukture avstrijskega gospodarstva pa ni niti pričakovati, da bi Avstrija sama mogla izboljšati svoje finančno stanje. Finančno stanje Madjarske ni dosti boljše, dasi je struktura njenega gospodarstva neprimerno boljše in bi morda brez brezobzirne in drage revanšne vlade plemstva mogla Madjarska spraviti svoje

finance čisto v red. Nobena tajnost ni, da so rumunske in bolgarske državne finance v največji stiski, da nekateri že govorijo o njih obupnem stanju. V primeri z vsemi temi financami so naše naravnost dobre, češkoslovaške pa odlične. Iz tega pa nujno sledi nevarnost, da bi pri združenju vseh teh valut morale zdrave prevzeti vse deficite bolnih in da bi nova enotna valuta tistim, ki so dobro ali vsaj relativno dobro gospodarili, prinesla občutno škodo, nagradila pa one, ki so slabo gospodarili. Z drugimi besedami se pravi to, da bi za druge plačali račun mi.

Je pa še druga in še večja nevarnost. Vsled slabega gospodarskega stanja večine podonavskih držav bi bila mogoča nova enotna valuta vseh teh držav le s pomočjo velesil. Naivno bi bilo pričakovati, da bi nudile velesile to pomoč iz ljubezni do podonavskih držav, temveč jasno je, da si bodo pustile svojo pomoč plačati. Ze sedaj je upliv velesil na podonavske države prav občuten, njih nova pomoč pa bi mogla ta njih upliv tako povečati, da bi morale podonavske države sploh izvršiti vsako njih povelje. In svetovni listi so tudi že zapisali, kaj bodo vse želele velesile in na prvem mestu se omenja namera, da se odstranijo vse carinske meje in vpostavi enotno carinsko področje za vse podonavske države in deloma to ozemlje tudi odpre za gotove industrijske izdelke velesil. To pa bi pomenilo konec gospodarske neodvisnosti podonavskih držav in vsa industrija, ki se je v teh državah po osvoboditvi pričela tako lepo razvijati, bi prišla v največje težave, če sploh ne bi morala ustaviti svoje obrate. Neizgibna posledica tega pa bi bila povečanje brezposelnosti, stopnjevanje pavperizacije in gospodarsko nazadovanje. Gospodarska pomoč velesil bi na ta način bila za podonavske države gladka izguba.

Pomoč velesil bi mogla postati posebno nevarna tudi vsled političnih nasprotij, ki obstoje med podonavskimi državami in katere bi mogle velesile vedno izkoristiti v to, da še bolj povečajo svoj upliv. Prav nobenega upanja pa ni, da bi se ta politična nasprotja podonavskih držav le malo

slanec poživil svojo akcijo v korist p. t. t. stroke. »Naša Pošta« je o tem poročala v junijskem zvezku na strani 165. Svojo ljubezen in interes za p. t. t. stroko je pokazal tudi, ko je sprejel članstvo Odbora za ustanovitev mednar. akademije pošt. in telekomunacij.

Ta glas gosp. Mohoriča se bo še bolj širil sedaj, ko je vsled novega zaupanja, ki mu je izkazano, postal član kr. vlade. Priobčujemo ta pozdrav, da pokažemo, kako obsežno priznanje uživa tudi v strokovnih krogih udeleževanje g. ministra Mohoriča za prospeh našega gospodarstva.

Gospodarski program Rumunije

Volivni program narodnih zaranistov, po volitvah pa najbrž tudi vladni program, je zgolj gospodarski program; pretežna večina obravnava samo gospodarska vprašanja. Prejšnja vlada je morala oditi, ker ni mogla krize premagati, narodni zaranisti pa razvijajo načrt sistematične borbe proti krizi, bodisi v njenih strukturnih vzrokih, bodisi tudi od strani gospodarske morale širokih slojev. S tem je podan tudi eden od značilnih znakov programa: ne išče hitrih uspehov in jih obeta samo, če dobi stranka dosti časa, da svoj program do konca izvede in da se more ta program tudi izživeti.

Moralnih reform se ne sme vzeti preveč resno; kontrola premoženja državnih uradnikov je samo volivno geslo, kojega izvršitev bi prinesla več škode kot koristi. Iztrebitev korupcije v državni službi je obljubila doslej vsaka vlada, a to zlo tiči za zakonite odredbe nedosegljivo globoko, ono korenini v naziranju širokih slojev o državni moči in je le počasi umirajoč ostanek iz časov, ko je državna služba pomenila malo odgovornosti in velike možnosti obogatitja.

Obljubljene strukturne gospodarske reforme predvidevajo popolno spremembo v gospodarski izgradbi Rumunije in naj postane Rumunija tudi gospodarskopolično to, kar faktično nikoli ni nehala biti, čista agrarna dežela. Zato se vzdržuje zahteva po konverziji kmečkih dolgov glede na male kmetje; v ta namen naj se trgovska politika spremeni in naj se na vsej črti kontingentno načelo strogo izvede, da se dobi trg za rumunske agrarne produkte. Zato naj pridejo karteli pod strogo državno nadzorstvo in naj se onemogoči vsak dogovor za zvišanje cen; zato naj se tudi carinska politika tako spremeni, da se brezpogojno zaščiti samo nadaljnje predelavanje domačih produktov, druge industrije naj se pa opustijo, v kolikor niso same življenja zmožne. Izvenpolitično dopolnilo te gospodarske politike je želja po obnovi načrta o sodelovanju žitnoekspornih dežel Donavske kotline in smoterno postopanje vseh producentov tega ozemlja v svrhu zopetne osvojitve evropskih trgov. Oba vidika, moralna in strukturna obnova, se združita v programni točki glede reorganizacije bančnega omrežja.

To kratko poročilo že zadošča, da vidi-

mo kako stoji Rumunija v gospodarskem oziru pred preobratom. Zmotna misel o avtarkiji (popolni gospodarski samobitnosti) naj se likvidira. Dežela naj si poišče svoje mesto v mednarodnem gospodarskem ustroju tam, kamor spada po naravni razdelitvi moči v svetovnem gospodarstvu. V tem tiči velika moč programa. Nočejo več plavati proti toku, hočejo obratno, da jih tok nese naprej. Tu notri je pa tudi slabost programa; kajti tega namena Rumunija sama ne more doseči. Tu je potrebno aktivno sodelovanje vseh, tako agrarnih kot industrijskih dežel; prvih, da se združijo enakosmerjene koristi, drugih, da se dobijo trgi in da se opravičijo lastne žrtve na industrijskem polju.

Drugo veliko vprašanje je, ali se bo vladi posrečilo, da dobi nazaj zaupanje, ki je za vsako gospodarsko obnovitveno delo neobhodno potrebno. Ustanovitev devizne centrale, nje predzgodovina, kopičenje bankovcev in pozneje noveev ter tujih bankovcev nam pravi, da so široki sloji odtegnili zaupanje deželni valuti in bankam. Nastajajo popolnoma novi problemi, težkoče, ki jih je povzročila ravno ustanovitev devizne centrale; svojčas so prišle eksportne devize po normalnem kroženju kapitala na trg, danes more Narodna banka — sredi v izvozni seziji — dobiti le nezadostne devizne množine, kar se vidi iz izredne strogosti pri dodelitvi deviz. — Sicer se pa opaja to skoraj povsod po svetu.

Popolnoma neprozoren je problem, kako bi se mogle banke zopet okrepiti in bi se moglo zaupanje vanje nanovo poživiti. Delna odprava konverzije kmečkih dolgov, namreč sprememba določb za veleposetstva, in zmanjšanje mnogo prevelike zaščite dolžnikov bosta mogla napravljene napake deloma še popraviti. Na noben način se ne bo moglo preprečiti načetje problema o vlogah, ki so pri lani zrušili bankah zamrzile, čeprav se brez velikih žrtev od strani države tu ne bo dalo nič opraviti. Samo v Bukarešti je na ta način imobiliziranih 3250 milijonov lejev, kar ni dosti manj kot vse vloge, ki so v bukareških bankah še ostale. Pri tako velikanskih zgubah bi se moglo za dolga leta naprej vgnezditi opravičeno nezaupanje proti finančnim zavodom vobče in bi se odrinilo varčevalno delovanje na druga nedobrodošla polja.

ZAKON O TAKSAH

V zbirki »Zakoni in uredbe«, ki jo izdaja tiskarna »Merkur« v Ljubljani, izide okrog 20. t. m. kot XXV. snopič zbirke zakon o taksah. Ta zakon je bil v zadnjih letih tolikokrat izpremenjen, dopolnjen in popravljen, da so ga delali vsi ti po raznih »Uradnih«, odnosno »Službenih listih« raztreseni drobci docela nepreglednega in neuporabnega.

Z novo, popolno izdajo zakona v posebni knjižici bo ta nedostatek odpravljen in bo založba s to izdajo brez dvoma zelo ustregla številnim interesentom, ki jim je pregledna izdaja zakona že nujno potrebna. Prireditelj knjižice sta prevzela takсна strokovnjaka dravske finančne direkcije gg. finančni svetnik dr. Pavlić Bogumil in finančni tajnik Mahkovec Franc, ki pripravljata tudi enako strokovno predelano izdajo taksnega in pristojbinskega pravilnika.

S stvarnim kazalom opremljeni »takсни zakon« bo stal v prednaročni mehko vezan Din 40.—, v platno vezan pa Din 50.—, pozneje pa Din 45.—, odnosno Din 55.—, s poštnino po Din 3.— več. Naročbe sprejema tiskarna »Merkur«, Ljubljana, Gregorčičeva 23.

TRGOVCI! Širite »Trgovski list«.

Kdor dela za svoje glasilo, dela najuspešnejše za koristi svojega stanu in samega sebe.

Kdor ne podpira svojega glasila, zaničuje samega sebe in škodi skupnim interesom trgovstva.

VABILO

na

X. REDNI OBČNI ZBOR

Zadruga za izvoz jajc r. z. z o. z.

ki se vrši

v četrtek, dne 21. julija 1932 ob pol 9. uri v zadrugi sejni dvorani v Sv. Juriju ob j. ž.

Dnevni red:

1. Otvoritev občnega zbora.
2. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo načelstva in nadzorstva o poslovanju v letu 1931.
4. Čitanje bilance in revizijskega poročila.
5. Sklepanje o računskem zaključku za leto 1931.
6. Sprememba pravil.
7. Volitev načelstva in nadzorstva.
8. Slučajnosti.

Glasom § 31. pravil sklepa občni zbor veljavno, ako je zastopana najmanj deseti del zadrugarjev. V slučaju nesklepčnosti se vrši čez pol ure na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih ali zastopanih zadrugarjev.

V Sv. Juriju ob juž. žel., 12. julija 1932.

ZADRUGA ZA IZVOZ JAJC r. z. z o. z.

Načelstvo.

Priporoča se

GREGORC & Ko.
LJUBLJANA

Veletrgovina specerijskega in kolonijalnega blaga, raznega šeganja in spirita

TELEFON: 22-46 Brzjavlj: GREGORC

Zahtevajte specialne ponudbe!

Iz naših organizacij

ŠE O OBČNEM ZBORU GREMIJA TRGOVCEV V LJUTOMERU

Gremij trgovcev v Ljutomeru je imel dne 4. julija, kakor smo že obširneje poročali svoj letni občni zbor. Tajniško poročilo je v podrobnem opisalo delo gremija v preteklem poslovnem letu. Iz tajniškega poročila posnemamo, da je bilo število članstva koncem leta 222. K temu je prišteti z novim letom še članstvo iz občine Štrigova, ki je bila priključena srezu z 28 trgovci. Število prijav je bilo 29, odjav pa 36. Uslužbencev je precej in sicer 56 pomočnikov in 27 pomočnic, skupaj 83, dalje 35 vajencev in 11 vajenk, skupaj 46. Oproščenih je bilo 17 vajencev oz. vajenk. Na občnem zboru je bila soglasno izvoljena nova uprava združenja, ki jo sestavljajo gg. Pušenjak Rudolf, Kikec Franc, Sessler Milan, Križanič Josip, Šumak Mirko, Vilar Veno, (vsi iz Ljutomera), Lovrenčič Franc (Štrigova), Neudauer Alojz, Korošec Franc st. in Sušec Janko (Gor. Radgona), Lovrenčič Ignac (Boreci) in Josip Farkaš (Sv. Juri). Namestniki so: gg. Senčar Metod in Marš Mirko (Ljutomer), Rozmanič Peter, Korošec Franc ml. (Gor. Radgona), Hedžet Feliks (Veržej) in Karl Jurjovič (Radinci). V nadzorstveni odbor so bili izvoljeni gg. Horvat Janko (Ljutomer), Hrastelj Joža (Gor. Radgona), Domažnik Andrej (Kapelja) in Gregorinčič Mirko (Štrigova). Za namestnike pa gg. Repič Franc (Ljutomer), Senčar Franc (Mala Nedelja), Perger Tomaž (Sv. Juri), in Kolleritsch Franc (Apače). V častni odbor je občni zbor izbral gg. Wirth Franc (Ljutomer), Puconja Franc (Križevci), Zotter Hugon (Gor. Radgona), Rajh Štefan (Štrigova) in Slogovič Anton (Ivanjci). Gremijalne objave se bodo po sklepu občnega zbora razglaševale na gremijalni deski, pčtem z okrožnicami, ki bodo na vpogled pri članih uprave in nadzorstva v Križevcih, Veržeju, pri Mali Nedelji, pri Kapeli, v Radincih, v Štrigovi, pri Sv. Juriju, v Apačah, Gor. Radgoni, pri Negovi in v Ivanjcih. Tudi »Trgovski list« bo pri našal te objave. Važnejše okrožnice bodo dobivali vsi člani, prav tako posebne okrožnice posamezne stroke.

Sir polnomasten ementalec dokler traja zaloga **Din 16.-**

ZUPAN JULIJ, Sv. Petra c. 35

TELEFON 30-21

Dobi se tudi v buffetu »DAJ — DAM«

Po svetu

Zadolženje ogrskih mest je dal določiti finančni minister in je ugotovljeno z 205 milijoni pengö, brez glavnega mesta Budimpešte. Premoženje mest, ki služi dolgovom za kritje, se ceni na 800 milijonov pengö, iz česar je razvidno, da so mesta zadolžena z več kot četrtino svojega premoženja.

Tovarna nogavic »Ključ«, obstoječa od leta 1896, z živahno kupčijo po vsej Jugoslaviji, je ustavila delo. Devizne težkoče so ji onemogočile nabavo angleške preje, ki jo je uporabljala. Sliši se tudi o neugodnem kupčiskem razvoju. Delavcem je bilo odpovedano na tri mesece.

Jugoslov. Hotelsko d. d. s sedežem v Splitu in z delniško glavnico 3 mil. Din je ustanovila neka splitska fin. skupina.

Na Kubi bodo vskladiščili 700.000 ton sladkorja, in je predsednik odredil v to svrhu ustanovitev posebnega fonda. Mislijo, da se bo dala s tem zvišati cena.

Obtok bankovcev v Nemčiji je bil 30. junija v znesku 3984 milijonov mark krit v zlatu in devizah s 24,1 odstotka proti 25,9 odstotkom teden prej.

Borza v Pragi v mesecih julij in avgust ob sobotah ne dela.

Zavarovalna družba »Donava« izplačuje kot lani 8-odstotno dividendo = 6,4 šilingov. Rezultat je ugoden.

Švica je uvedla nove uvozne omejitve, ki se tičejo poleg drugega lončenine, strugarških del, kuhinjske opreme, okvirov, stavbnega itd. lesa, zaklane protinine, rib. To blago se sme v bodoče uvažati le s posebnim dovoljenjem glavnega gospodarskega oddelka.

Češkoslovaška bo kupila večje množine ruskega in danskega surovega masla, prvega kompenzacijskim potom za čslav. valjano žico, drugega v zameni za tekstilno blago.

Kuhlmann, francosko kemično itd. podjetje razdeljuje nespremenjeno dividendo 20 frankov.

Zavarovalna družba »Sava« izplačuje iz čistega dobička v znesku 1.248.000 Din dividendo 32 Din. Doslej je izplačala »Sava« pri elementarnih škodah 195.645.000 Din.

Lokalne železnice v Budimpešti z omrežjem 122 km bo kupilo mesto Budimpešta.

Nov kartel cina. V zadnjih dneh je šla notacija cina v Londonu močno navzgor. To je posledica ustanovitve novega kartela (poola) cina. Nova zveza dobi 1 milijon funtov glavnice in bo vskladiščila 15.000 ton cina v oporne namene. Če bi ta sredstva ne zadostovala, se more glavnica zvišati na dva milijona funtov. Pri novem kartelu sta udeležena holandska vlada in holandski producenti, dalje z 10 odstotki tudi angleški interesi cina.

Mediç-Zankl kemično čiste, olupšane in navadne prstene ter suhe fasadne barve.

Razpust sindikata živega srebra. Iz Rima poročajo: Cena živega srebra je padla od normalnih 120 dolarjev na tretjino. S tem je nastalo vprašanje, ali bo mogel špansko-italijanski kartel Mercurio-Europeo še nadalje obstajati ali ne. Sedaj se v letnem poročilu družbe Monte Amiata to vprašanje javno diskutira. Zmanjšana prodaja stavlja delovanje kartela, ki je bil proračunjen za normalno konjunkturo, v nevarnost. Poročilo govori nato še o nadaljnjih omejitvah obrata. Tudi v Almadenu na Španskem delo že nekaj časa počiva. Družba Monte Amiata je izkazala za leto 1930 še 5.150.000 lir čistega dobička in je razdelila 10 odstotno dividendo, za preteklo leto 1931 pa izkazuje zgubo 8.670.000 lir, ki se prenese na novi račun. O propadanju industrije živega srebra poročamo tudi v drugem članku.

Produkcija in poraba sladkorja. Svetovno produkcijo sladkorja v kampanji 1931-32 ceni dr. G. Mikusch na 27,6 mil. ton proti 30,2 mil. v kampanji 1930/31 in 19,9 milijonom v kampanji 1913/14. Za Evropo veljajo sledeče številke: 7,6, 10,6 in 8,3 mil. ton. Dočim ceni Mikusch produkcijo pesnega sladkorja na 8,8 milijonov ton proti 11,9 in 9 milijonom, bo znašala produkcija trstnega sladkorja v letošnji kampanji 18,7 milijonov ton proti 18,3 in 10,9 milijonom. Vidimo spremembo v razmerju obeh skupin. — Svetovna poraba sladkorja je znašala v kampanji 1930/31 27,6 milijonov ton proti 26,8 milijonom v kampanji 1929/30.

Konkurzi in prisilne poravnave

Društvo industrijscev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 1. junija 1932 do inkluзивe 30. junija 1932 sledečo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo preteklega leta):

1. Otvorjeni konkurzi:

V Dravski banovini 6 (9), Savski 12 (4), Vrbaski — (—), Primorski 5 (—), Drinski 13 (3), Zetski 4 (1), Dunavski 4 (7), Moravski 7 (2), Vardarski 14 (2), Beograd, Zemun, Pančevo 5 (2).

2. Otvorjene prisilne poravnave izven konkurza:

V Dravski banovini 13 (2), Savski 26 (9), Vrbarski 6 (—), Primorski 1 (4), Drinski 9 (3), Zetski — (1), Dunavski 10 (27), Moravski 1 (—), Vardarski — (1), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (1).

3. Odpravljeni konkurzi:

V Dravski banovini 5 (7), Savski 5 (4), Vrbaski — (—), Primorski 2 (1), Drinski 5 (4), Zetski 3 (1), Dunavski 16 (13), Moravski 6 (4), Vardarski 2 (3), Beograd, Zemun, Pančevo 3 (1).

4. Odpravljene prisilne poravnave izven konkurza:

V Dravski banovini 17 (1), Savski 29 (3), Vrbaski 6 (—), Primorski 4 (1), Drinski 13 (—), Zetski 1 (—), Dunavski 21 (2), Moravski 1 (—), Vardarski 1 (1), Beograd, Zemun, Pančevo 3 (—).

Viktor Meden veležgarnjarna, tvornica likerjev,

ruma, vinjaka in brezalkoholnih pijač.

LJUBLJANA, Celovška cesta št. 10.

Telefon 20-71. Telefon 20-71.

Občni zbor Sreskega gremija trgovcev v Celju

V torek, dne 12. t. m. se je vršil v Celju IX. redni letni občni zbor Sreskega gremija trgovcev, ki ga je vodil zaslužni in agilen predsednik gospod Viktor Piliš, trgovec v Zalcu. Uvodoma je predsednik pozdravil vse navzoče, zlasti zastopnika Zbornice TOI g. dr. Ivana Plessa in zastopnika Zveze trgovskih gremijev gosp. I. Kaiserja. Spomnil se je tudi v preteklem letu preminulih članov, med njimi g. Marinca in g. Oseta ml. Zborovalci so jim izkazali zadnjo čast s trikratnim Slava! Predsednik je podal nato v glavnih obrisi poročilo o najvažnejših akcijah gremija in ob koncu svojega poročila pozval zborovalce, naj se trgovci spričo težkih časov bolj čvrsto oklenejo organizacije.

Pred prehodom na dnevni red se je oglašil k besedi tajnik Zbornice za TOI dr. Pless, ki je v zanimivem govoru informiral zborovalce o vseh važnejših akcijah, ki jih je storila zbornica za našo trgovino. Za svoja izvajanja je žel viharo odobravanja. Nato je podal še tajnik Zveze trgovskih gremijev gosp. Kaiser kratak pregled zveznega delovanja, kar so vzeli zborovalci z zanimanjem in znanjem.

Sledilo je prav obširno poročilo gremijskega tajnika g. Vebeta, ki je v prav izčrpnem referatu tolmačil zborovalcem vse akcije gremija. Poročilo obsega vprašanje novega obrtnega zakona, trgovskih potnikov, šušmarstva, delovnega časa, konzumarstva, krošnjarstva, dispenz, nelojalne konkurence, razprodaje, nadalje vprašanje o davkih na poslovni promet, o taksah, točarinskih pravicah, vprašanje nadomestila odpravljenih trošarin, vprašanje postavitve telefonskih zvez z inozemskimi hmeljskimi tržišči. Nadalje obsega poročilo akcije proti zakonu o pobijanju draginje, akcije glede deviznih predpisov in zaščiti kmetijskih dolgov. Iz njegovega poročila posnemamo, da šteje gremij sedaj 867 članov in 64 spornih članov. Pristopilo je 38 članov, obrt pa je oddajilo 171 članov. Vajencev in vajenk je zabeleženo 188, pomočnikov in pomočnic pa 297.

Po blagajniškem poročilu, katerega je tudi podal tajnik g. Vebeta, je imel gremij lani 148.000 Din dohodkov in 187.000 Din izdatkov. Skupno premoženje gremija znaša 136.800 Din.

Po predlogu računskih pregledovalcev gg. Mastnaka in Kvedra je občni zbor izglasoval odbor in blagajniku razrešnico soglasno.

V zvezi s preosnovanjem gremija po predpisih novega obrtnega zakona je občni

zbor sprejel nova pravila. Odslej se gremij imenuje »Združenje trgovcev za sreze Celje, Gornjigrad in Šmarje pri Jelšah s sedežem v Celju«. Pri tej priliki je predsednik predlagal, da se pošlje udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Aleksandru in pozdrav novemu ministru g. Mohoriču, kar je bilo soglasno sprejeto.

V upravni odbor so bili izvoljeni: Za celjski okraj gg.: Piliš Viktor, trgovec v Zalcu; Zidanšek Josip, trgovec v Sp. Hudinji; Cvenkel Anton, trg. v Sv. Petru v S. D.; Mastnak Franc, trg. v St. Jurju ob j. ž.; Jošt Tine, trg. v Gotovljah; Košir Ludovik, trg. iz Prekope. Za namestnike gg.: Miklavžina Matija, trg. v Preserjih in Šnabl Filip, trg. na Frankolovem. — Za okraj Gornjigrad gg.: Matija Goričar, trg. v Mozirju; Božič Franc, trg. v Gornjem gradu; Drušković Karel, trg. v Ljubnem; Maks Turnšek, trg. v Nazarih. Za namestnike gg.: Remic Ferdo, Šmartno ob Dreti in Štiglic Franc iz Bočne. — Za okraj Šmarje pri Jelšah gg.: Edo Löschnigg, trg. v Šmarju; Rado Pregrad, trg. v Podčetrtku, Preaz Alojz, trg. v Rogatcu, Za namestnike gg.: Ivo Löschnigg, Rog. Slatina in Regvat Ivan, Pilištajin. — V nadzorni odbor so bili izvoljeni gg.: Vizovišek Ivan, Zalec; Brezovšek Ernest, Vransko in Cukala Maks, St. Jurij ob Taboru. — V častni odbor gg.: Cvenkel Anton, St. Peter, Berlisk Josip, Rogatec in Goričar Matija, Mozirje. — Za delegate za zvezni občni zbor pa gg.: Piliš, Zidanšek, Löschnigg Edo, Preaz, Goričar, Cvenkel, Božič, Cukala, Miklavžina, Tiršek J., Löschnigg I.

Za organizacijo strokovnih sekcij sta bila izvoljena: za lesno stroko g. Miklavžina Matija, za hmeljsko stroko g. Vilko Senica.

Debata o proračunu se je silno zavlekla, ker so se vprašanja obravnavala iz vidika skrajnega varčevanja. Proračun izkazuje na potrebnost 137.985 Din, na kritju 128.350 Din. Primanjkljaj se mora kriti s skrojenjem režijske uprave, pisarniškega lokala, potnih stroškov in z utesnitvijo izhajanja glasila »Poročevalec«, ki se naj ravna po potrebi.

Vprašanje obveznega zavarovanja zoper bolezen, nezgodo, starost in smrt se prelazi na prihodnji občni zbor, ki se mora sklicati v drugi polovici meseca januarja 1933 v Celju.

Razprave o samostojnih predlogih so odpadle radi poznega časa.

Ob koncu se je predsednik g. Piliš prisrčno zahvalil vsem za sodelovanje in zaključil zbor.

kajti ljudje Batinega kova so v zgodovini jako redki pojavi. Dvigal se je iz skromnih početkov in od stopnje do stopnje, dokler se ni vzpel do lastnika velepodjetja, ki se more meriti samo po ameriških pomih. V zgodovini gospodarstva bo ostal njegov vzgled trajen spomin in vzgled ogromnih uspehov smotrenega organizacijskega dela in bistrega uma.

MEDNARODNA PETROLEJSKA POGAJANJA

Rusi so se zamudili v Berlinu in niso ob označenem roku prišli v Pariz. Vendar je gotovo, da se bodo udeležili pariških pogajanj, čeprav le neoficijelno. Načrt pogajanj gre za tem, da se najprvo doseže sporazum z Rumunijo in nato z Rusijo. Glede Rumunije je mnenje optimistično, ker je Steana Romana načelno pristala na sprejetje Kesslerjevega restriktivskega načrta. Negotovo je še, kakšno bo stališče neodvisnih rumunskih petrolejskih družb. Ker pa kontrolirata Steana Romana in Standard koncern 30 odstotkov vsega rumunškega petrolejskega eksporta, upajo na sporazum. Ruski delegati imajo navodilo, da vse predloge sprejmejo in proučijo. Sicer se pa nočejo sovjetiti ne glede na eksport in ne glede na produkcijo mednarodno in dolgoročno vezati, razun če jim dajo anglo-ameriški koncerni na drugih poljih tako odškodnino, da bi bil s temi kompenzacijami predlog za ustanovitev eksportnega kartela, za določitev cen itd. za Ruse sprejemljiv. Slejkoprej se misli, da bo mogoče dobiti Rusijo za petrolejski sporazum le z dovolitvijo precej visokih kreditov, bodisi v obliki posojil ali pa v obliki plačila njih petrolejskega eksporta.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca nestalna.

Promet Din 1.401.925-96.

V primeri s predzadnjim tednom, ki je vključil samo štirinastim sestankom zaključil s preko 2-236 milj. dinarjev, kaže minuli teden znatno nazadovanje deviznega prometa in sicer za celih 835 tisoč dinarjev.

Dnevni devizni promet se je gibal med 124 in 550 tisoč dinarjev kot je razvidno iz naslednjih podatkov:

4. julija	Din 550.176-47	Wien—Italija
5. julija	Din 198.119-25	Budimpešta
6. julija	Din 124.572-61	Curih
7. julija	Din 338.729-77	Pariz
8. julija	Din 190.327-86	London

Narodna banka je dajala dnevno za ca. 120 tisoč dinarjev; skupno največ Berlina (161 tisoč dinarjev), Londona (za 116 tisoč dinarjev), Trsta (za 82 tisoč dinarjev), Curiha (za 77 tisoč dinarjev), Newyorka (za 63 tisoč dinarjev), dokaj manje Pariza (za 42 tisoč dinarjev), Amsterdama (za 37 tisoč dinarjev) in Prage (za 19 tisoč dinarjev). Nasprotno pa so bili vsled privatne ponudbe storjeni največji zaključki v Dunaju (332 tisoč Din), Parizu (254 tisoč dinarjev) in Trstu (135 tisoč dinarjev), znatno manjši pa v Budimpešti (60 tisoč Din), Newyorku (77 tisoč Din) ter Soliji (5 tisoč dinarjev), poleg tega je bila nabavljena tudi malenkost privatnega Londona.

Iz naslednjih primerjav je razvidno, da je promet najbolj nazadoval v devizi Dunaj, porastel pa v devizi Pariz, dočim so ostale devize v primeri s prometom predzadnjega tedna (številke v oklepajih) dosegle skoroda iste višine (vse v tisočih dinarjev): Amsterdam 37 (14), Berlin 16 (94), Bruselj 0 (7), Budimpešta 60 (0), Curih 77 (110), Dunaj 332 (1.271), London 117 (110), Newyork 80 (121), Pariz 296 (101), Praga 19 (8), Trst 217 (401) in končno Solija 5 (0).

Devizna tečajnica beleži od ponedeljka 4. t. m. na petek 8. t. m. porast tečajev sledečih deviz: Amsterdam (za 1-1 točke), Berlin (za 0-55 točke), London (za 0-22 točke), Newyork (za 6-87 točke) in Praga (za 0-33 točke). Nasprotno pa je v tem času popustil tečaj Bruslja za 0-28 poena, Pariza za 0-11 poena in Trsta za 0-82 poena, dočim Dunaj kot tudi Budimpešta sploh nista notirala in je bil Curih skozi vse borzne dneve minulega tedna trgovan na dosednji bazi 1097-35 za denar in 1102-85 za blago.

Notic ostalih deviz ni bilo.

	Dne 4. julija najnižji Din	Dne 8. julija najvišji Din
Amsterdam	2269-32	2280-68
Berlin	1333-42	1344-22
Bruselj	782-40	788-34
Curih	1097-35	1102-85
London	200-51	202-11
Newyork	5599-13	5627-39
Pariz	221-13	222-25
Praga	166-23	167-09
Trst	287-57	289-97

Valutno tržišče

Dne 4. julija 1932:

Avstrijski šiling	Din 75.000—
Madžarski pengő	Din 25.500—
Skupaj	Din 100.500—

Efektno tržišče

Tendenca nespremenjena mlačna; brez zaključkov.

Industrijski papirji so tudi v minulih borznih dneh beležili brez izprememb. V Blairu ni bilo prometa, notice pa so bile sledeče: 40— za 8% posojilo na vseh borznih sestankih pretečenega tedna, le v četrtak 7. t. m. 43—, a za 7% Blairovo posojilo 36— od ponedeljka do srede, v četrtak 37-50, v petek pa 37—.

Lesno tržišče

Tendenca zelo slaba.

V očigled dejstvu, da pričinja v Italiji kampanja v limonah, v mesecu septembru in oktobru pa tudi za oranže, iščejo kupci pri nas testone, katerih produkcija pa je pri nas znatno popustila. Da se pa bodo testoni v bodoče lažje in ugodneje prodali, je potrebno zadostiti gotovim uzancam, ki se tičejo produkcije testonov, ker so samo testoni oni artikel, ki se vsako leto rabi in išče. Naši odjemalci testonov zahtevajo in kupujejo le testone, ki so glede dimen-

zije v natanko predpisanem razmerju. To razmerje je glede širine: dve tretjini blaga mora imeti 10 venecianskih col 29 cm ter 9 col 26 cm. Vzame se pa pri tem razmerju tudi ena tretjina ožjega blaga in sicer od 5 do inclusive 8 col. Cene za to sortirano blago so večje in celo se lahko odda. Če pa blago ni sortirano v tem razmerju, se le težko odda in cene so neprimerno nižje.

V drugem lesu pa kupčija razen malih izjem počiva.

Tečaj 13. julija 1932.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2270-15	2281-51
Berlin 100 M	1334-24	1345-04
Bruselj 100 belg	782-40	786-34
Budimpešta 100 pengő	—	—
Curih 100 fr.	1097-35	1102-85
London 1 funt	199-96	201-56
Newyork 100 dol.	—	—
Newyork 100 dolarjev	5612-88	5641-14
Pariz 100 fr.	221-12	222-24
Praga 100 kron	166-67	167-53
Stockholm 100 šved. kr	—	—
Trst 100 lir	286-69	289-09

Dobava-prodaja

Komanda 2. velosipedskega bataljona v Nišu sprejema ponudbe glede dobave rezervnih delov dvokoles.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 18. julija t. l. ponudbe glede dobave 300 m kabla.

Direkcija državne železarnice Vares sprejema do 20. julija t. l. ponudbe glede dobave 6000 kg pokosta in 60 komadov azbestnih plošč.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

(Predmetni oglasi Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 26. julija t. l. ponudbe glede dobave 270 komadov prozornih šip. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku).

Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 28. julija t. l. ponudbe glede dobave 1000 m jeklenih vrvi.

Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do 26. julija t. l. ponudbe glede dobave 2500 kg usnja; do 1. avgusta t. l. glede dobave jeklenih cevi, jekla, živčne mreže, bronz, usnja in elektrod; do 2. avgusta t. l. glede dobave bakrenih cevi; do 3. avgusta t. l. glede dobave kablov, vijakov in raznega drugega materiala; do 4. avgusta t. l. pa glede dobave bronz in bele kovine.

Dne 16. julija t. l. se bo vršila pri Upravi Zavoda za izradu vojne odeje v Beogradu licitacija glede dobave 150.000 komadov gumbov in 15.800 vreten sukanca.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Dobava živil. Dne 20. julija t. l. se bo vršila pri Komandi Savske divizijske oblasti v Zagrebu licitacija glede dobave riža, zdroba, sladkorja in ješprenjčka. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi).

AVSTRIJSKA POHISTVENA OBRT PRED POLOMOM

Pred kratkim se je vršilo zborovanje avstrijske mizarske industrije, na katerem se je med drugim razpravljalo o brezupnem njenem položaju in s tem zvežani brezposelnosti. Iz poročil posameznih deželnih zastopnikov se je ugotovilo, da je skoraj štiri petine avstrijskih mizarskih pomočnikov brez dela. Glavni vzrok te skrajno velike brezposelnosti je poleg splošne gospodarske krize zlasti uvoz ogrskega pohištva, ki se je v zadnjih treh letih strahotno pomnožil. Dočim je bil še pred desetimi leti izvoz pohištva iz Avstrije osemkrat večji kot uvoz, se je to razmerje v preteklem letu 1931 tako zelo spremenilo v škodo Avstrije, da je znašal izvoz samo 30 vagonov, uvoz pa 102 vagona in od te količine 71 vagonov samo iz Ogrske! 2. maja tekočega leta izdana uvozna prepoved za pohištvo je postala s tem iluzorična, da je bil proti volji producentov dovoljen Ogrski 60 odstotni uvozni kontingent.

Potrebujem
večjo količino **DRV** za kurjavo
Ponudbe poslati na naslov
Radivoje Milošević
Kosovska Mitrovica

Pravilnik o oznamkovanju (signiranju) hmelja

(Nadaljevanje in konec.)

Čl. 15. — V členu 8. predvidevano kontrolno potrdilo bo enotnega tipa za celo državo, a različne barve za posamezne označbe hmelja, predvidene v čl. 2. in 11.

Barvo bodo določile pristojne banovinske hmeljarske komisije.

Kontrolno potrdilo bo vsebovalo sledeče označbe in podatke:

- a) Kraljevina Jugoslavija z grbom,
- b) naslov dotične banovinske hmeljarske komisije,
- c) redna številka,
- d) število bal in bruto teža,
- e) označbe področja v smislu čl. 2. in 11.,
- f) letina,
- g) eventualna pripomba o izvršenem žveplanju in egaliziranju,
- h) datum izdanega potrdila,
- i) žig (stampiljko) banovinsko-hmeljarske komisije,
- j) podpisi dveh kontrolnih organov.

Kontrolna potrdila, izdelana po predloženem vzorcu, bodo vložena v posebne knjižice z juksto, a duplikatom ne bodo izdajali.

Čl. 16. — Za izdajanje kontrolnih potrdil bodo stranke plačale takso po bali in teži. Višino takse bo predpisoval minister trgovine in industrije vsako leto na predlog pristojne banovinske hmeljarske komisije pred začetkom vaske sezone in to najkasneje do konca julija. Kontrolni organi bodo nakazali plačane vsote pristojni banovinski hmeljarski komisiji.

III. Kontrolni organi.

Čl. 17. — V vsaki banovini, ki je pristojna za hmeljarska področja, predvidevana v 2. in 3. členu, bo imenoval ban »Banovinsko hmeljarsko komisijo« in bo določil število njenih članov za dobo štirih let.

Čl. 18. — Člani banovinske hmeljarske komisije so lahko državni in samoupravni strokovnjaki (aktivni ali penzionirani), predstavniki producirajočih hmeljarskih organizacij in zadrug in predstavniki hmeljarske trgovine, in to tako, da bo razmerje med predstavniki producentov proti predstavnikom hmeljarske trgovine 3 : 2. Predstavnike producentov bodo predlagale zadevne organizacije in zadruge, a predstavnike trgovine pristojne trgovske komore.

Čl. 19. — V pristojnost banovinske hmeljarske komisije spada:

1. Da vrši obče nadzorstvo nad delom kontrolnih komisij in poverjenikov in da izdaja odločbe o pritožbah proti rešitvam teh organov.
2. Da predlaga banu:
 - a) iz svojih vrst člane in zastopnike za komisijo za kontrolo in označevanje (signiranje) hmelja v smislu člena 8. do 16. tega pravilnika za dobo dveh let.
 - b) poverjenike in zastopnike občinam v smislu člena 7. pravilnika, v kolikor se zdi banovinski hmeljarski komisiji njihovo nastavljanje potrebno.
3. Da pravočasno predlaga banu vse ukrepe, ki so potrebni za izvrševanje zahtev tega pravilnika in da se briga za njihovo izvrševanje, kakor tudi da izdaja svo-

je mišljenje o vseh vprašanih hmeljarske produkcije in trgovine.

Poslovanje banovinske hmeljarske komisije in njenih organov se bo vršilo na podlagi poslovnika, ki ga bo ban predpisal na predlog banovinske hmeljarske komisije.

Članstvo v banovinski hmeljarski komisiji je častno, v kolikor ne pripada po edinim članom nagrada kot poverjenikom ali članom kontrolnih komisij.

Višino nagrade bo odredil ban na predlog banovinske hmeljarske komisije. V kolikor ne bodo dohodki banovinske hmeljarske komisije od taks po členu 16. zadostovali za kritje stroškov v zvezi z izvrševanjem tega pravilnika, bo banovina pravočasno zagotovila potrebna denarna sredstva.

Eventualni prebitki se bodo po banovi odločbi upotrebljavali za povzdigo hmeljske produkcije in njegove izvozne trgovine.

Čl. 20. — Proti odlokom kontrolnih organov se more pritožiti stranka v roku 3 dni po priobčitvi na banovinsko hmeljarsko komisijo, ki izdaja končno mnenje.

IV. Kazenske odredbe.

Čl. 21. — Kdor samovoljno označuje hmelj s sličnimi označbami, kakoršne so predvidene v tem pravilniku, ali kdor falsificira označbe, plombe in potrdila kontrolnih komisij in poverjenikov, ali kdor v slučaju 5. člena tega pravilnika neupravičeno izvaža hmelj, bo kaznovan po § 6. zakona o kontroli agrarnih proizvodov, namenjenih za izvoz.

V. Končne odredbe.

Čl. 22. — Ta pravilnik stopi v veljavo tri mesece po objavljenju v »Službenih novinah«, v kolikor ne bo ta rok skrajšan po zakonu.

Tržna poročila

Tržne cene v Mariboru, dne 1. julija 1932.: 1 kg goveje mesa I. Din 10 do 12, II. 6 do 8, III. 4 do 6, jezika svežega 10 do 14, vampov 4 do 5, pljuč 4, ledvic 10 do 12, jeter 4 do 5, možganov 10 do 14, parkljev 4 do 5, vimena 4 do 5, loja 4 do 5; 1 kg teletine I. Din 10 do 12, II. 6 do 8, jeter 8 do 14, pljuč 3 do 12; 1 kg prašičjega mesa Din 10 do 16, sala 10 do 14, črevne masti 8 do 10, pljuč 6 do 8, jeter 7 do 10, ledvic 8 do 10, glave 6 do 8, nog 6, slanina sveže 10 do 14, papricirane 12 do 20, masti 12 do 16, prekajenega mesa 12 do 20, gnjati 16 do 20, prekajenih nog 6 do 8, prekajenega jezika 18 do 28, prekajene glave 7 do 10; 1 kg kozličjega mesa Din 18 do 20, en kozliček 50 do 80; 1 kg krakovskih klobas 18 do 28, debrecinskih 9 do 16, brunšviških 9 do 16, pariških 16 do 22, posebnih 15 do 20, safalad 15 do 20, hrenovk 18 do 22, kranjskih 20 do 28, 1 kom. prekajenih 3-50 do 4-50, 1 kg mesenega sira 18 do 22, tlačenk 16 do 18, salame 45 do 60; 1 kg konjskega mesa I. Din 4, II. 2; 1 kom. konjske kože Din 60,

1 kg goveje kože 4 do 5, telečje kože 6, svinjske kože 2, gornjega usnja 50 do 80, podplatov 35 do 50; en piščanec majhen Din 10 do 12, večji 25 do 30, ena kokoš 20 do 30, raca 15 do 25, gos 30 do 50, en puran 40 do 85, en zajec domač majhen 5 do 10, večji 20 do 25; 1 kg krapov Din 18 do 20, morskih rib 12 do 24; 1 liter mleka Din 2 do 3, smetane 10 do 12, 1 kg sirovega masla 20 do 26, čajnega masla 28 do 36, ementalskega sira 60 do 80, polemmentalskega 26 do 40, trapistnega 18 do 25, grojskega 20 do 25, tilskega 20 do 26, parmezana 70 do 100, sirčka 6 do 7, eno jajce 0-50 do 0-75; 1 liter vina novega Din 6 do 10, starega 12 do 24, črnega 9 do 14, piva 9, 1 stekl. piva 5 do 5-50, 1 sodček piva (25 l) 172-50, 1 liter žganja 20 do 25, ruma 36 do 56, sadjevca 3 do 4, ena pokalica 1-75 do 2, chabesc 2; 1 kg belelega kruha 4, polbelelega 3-50, črnega 3, ena žemlja 0-50, 1 liter drobtin 5; 1 kg črešenj Din 6 do 8, jabolk 12, sliv posušenih 8 do 12, marelic 28, breskev 32, borovnic 2 do 2-50, grozdčiča 8 do 10, ena limona 0-75 do 1, oranža 1 do 3-50, 1 kg dateljev 40, mandeljev 44, orenov 4-50, orehov luščenih 16, rozin 17 do 24, maka 12; 1 kg kave I. Din 40 do 74, II. 38 do 68, pražene I. 44 do 94, II. 44 do 50, čaja 60 do 250, soli 2-75, popra celaga 40 do 46, mletega 38 do 48, cimeta 56 do 64, paprike 20 do 40, testenin 6-50 do 18, marmelade 16 do 32, pekmeza 10, medu 14 do 20, sladkorja v prahu 14-50 do 15, v krist. 13 do 13-50, v kockah 14-50 do 15, kvasa 34 do 44, škroba pšen. 12 do 16, rižvega 16 do 20, riža 3-50 do 12, 1 liter kisove kisline 44 do 50, kisa navadnega 2 do 3-50, vinskega 4 do 7, olja olivnega 12 do 20, bučnega 13 do 14, špirta denat. 7 do 8, 1 kg mila 9 do 15, sode 1-75 do 2, ječmenove kave 8 do 14, cikorijske 16 do 17; 1 kg pšenice Din 1-50 do 2, rži 1-75 do 2-50, ječmena 1-75 do 2, ovs 1-75 do 2-50, koruze 1-45 do 2, prosa 1-20 do 3, ajde 1-20 do 2-50, fižola 1-50 do 4-50, graha 12 do 13, leče 10 do 12; 1 kg pšenične moke št. 00 Din 2-80 do 3-25, št. 0 2-80 do 3-25, št. 1 2-80, št. 2 2-60 do 3, št. 4 2-55 do 2-75, št. 5 2-40 do 2-75, št. 6 2-25 do 2-50, št. 7 1-75 do 2-25, ržene I. 3-20 do 3-60, II. 3 do 3-45, prosene kaše 3-25 do 4, ječmenčka 3-50 do 12, otrobov 1 do 1-75, koruzne moke 1-50 do 1-75, koruznega zdroba 2-10 do 3-50, pšeničnega zdroba 3-10 do 3-50, ajdove moke št. 1 4 do 5-50, št. 2 3-25 do 5, kaše 3-50; 1 q sladkega ali kislega sena Din 55 do 60, ovsene, pšenične ali ržene slame 60 do 65, 1 kom. škope 1-75 do 2; kub. m trdih drv Din 90 do 100, mehkih drv 70 do 80, premoga trboveljskega 40 do 42, velenjskega 22 do 24, 1 kg oglja 2, koksa 0-75 do 1, 1 liter petroleja 7, 1 kg karbida 6 do 7, sveč 14 do 36, 1 liter bencina 7 do 8; 1 kom. glavne solate Din 0-50 do 1, 1 kup radiča 1, 1 glava zelja zgodnjega 3 do 5, ohrovia 3 do 4, 1 kom. karfirole 2 do 4, 1 šopek špargljev 2 do 3, 1 kupček špinače 1, 1 kg paradižnikov italij. 14, 1 kom. zelene paprike 1, kumarc 2 do 4, buč jedilnih 3 do

4, 1 kupček graha v stročju 1, 1 liter graha luščenega 5 do 6, 1 kup fižola v stročju 1, 1 šopek peteršilja 0-25, 1 kom. zelene 2 do 2-50, zelenjave za kuho 0-50, 1 kg čebule 5 do 6, česna 8 do 10, 1 kom. pora 0-25 do 0-50, 1 kup korenja vrtnega 1, pese rdeče 1, 1 kom. kolerabe 0-25 do 0-50, 1 kg krompirja zgod. 3 do 4, poznega 1-50 do 2, hrena 6 do 8, zelja kislega 3 do 4.

Tržne cene v Celju, dne 1. julija 1932.:

1 kg volovskega mesa I. Din 12, II. 10, III. 8, kravjega 6 do 8, vampov 6, pljuč 8, jeter 10, ledvic 12, loja 3; 1 kg telečjega mesa I. Din 14, II. 12, jeter 12, pljuč 12, 1 kg prašičjega mesa I. Din 16, II. 14, III. 12, pljuč 10, jeter 10, glave 10, slanina I. 14, II. 12, na debelo 11, suhe slanina 18, masti 14, šunke 18, prekajenega mesa I. 20, II. 16, prekajenih parkljev 6, prekajene glave 10, jezika 22; 1 kg konjskega mesa I. Din 5, II. 4; 1 kg krakovskih klobas Din 24; debrecinskih 24, hrenovk 26, safalad 18, posebnih 18, tlačenk 18, polsuhih kranjskih 28, suhih 30, braunšviških 12, salami 60; en piščanec majhen Din 12, večji 18, ena kokoš 25, en petelin 30, ena raca 30, gos 75, en puran 60, zajec domač, manjši 10, večji 15; 1 liter mleka Din 2-50, kisle smetane 12, 1 kg surovega masla 28, čajnega masla 32, masla 30, bohinskega sira 24, trapistovskega 24, ementalskega 28, sirčka 12, eno jajce 0-75; 1 liter starega vina Din 16, novega 10, piva 12, žganja 24; 1 kg belelega kruha Din 4, polbelelega 3-50, črnega 3, ena žemlja 0-50, večja 1; 1 kg orehov Din 8, luščenih orehov 12, črešenj 6, suhih češpelj 8, suhih hrušk 8, ena limona 0-75; 1 kg kave Portoriko Din 76, Santos 52, Rio 40, pražene I. 92, II. 68, III. 48, čaja 76, kristal belega sladkorja 14, v kockah 16, medu 18, kavne primesi 18, riža I. 11, II. 8-50, III. 4, 1 liter namiznega olja 14, olivnega 19, bučnega 15, vinskega kisa 4-50 navadnega 3, petroleja 7, špirta denat. 7, 1 kg soli 2-50, popra celaga 38, mletega 40, paprike 28, sladke paprike 30, testenin I. 12, II. 9, mila 13, karbida 7, sveč 14, kvasa 32, marmelade 18, sode za pranje 2; 1 kg moke št. 00 Din 3-20, št. 0 3-20, št. 2 3-05, št. 4 2-90, št. 6 2-50, ržene enotne moke 3-40, pšeničnega zdroba 3-75, koruznega 2-40, pšeničnih otrobov 1-20, koruzne moke 1-90, ajdove moke 4-50, kaše 3-50, ješprenja 3-75, ovsenega riža 7; 1 q pšenice Din 250, ječmena 200, ovs 190, prosa 250, koruze 155, ajde 255, fižola 300, graha 1100, leče 1200; 1 q premoga, črni trboveljski Din 38, zabukovski 48, rjavi 24, kub. m trdih drv 24, 100 kg trdih drv 90, kub. m mehkih drv 32, 100 kg mehkih drv 20; 1 q sladkega sena Din 60, polsladkega 55, kislega 50, slame 30; 1 kg glavne solate Din 2, radiča 3, poznega zelja 4, kislega zelja 4, ohrovia 4, karfiola 4, špargljev 4, 1 kom. kolerabe 1, kolerab. podzemljic 0-20, 1 krožnik špinače 1, 1 kg paradižnikov 6, kumar 4, 1 kg graha v stročju 6, luščenega graha 8, fižola v stročju 5, čebule 6, česna 12, krompirja 1-50 do 3, repe 1, kisle repe 3, jurčkov 12.

Trgovci! Naročajte TRGOVSKI LIST!

Higienske instalacije
kleparstvo, krovstvo, strelovod
Jakob Fligl dediči
Ljubljana
Rimska cesta št. 2
Gregorčičeva ulica št. 5
Telefon 33-53

Pleskarsko in sobo-slikarsko delo
izvršuje
po najugodnejših cenah
IVAN GENUSSI
LJUBLJANA
Igriška ulica št. 10

Trgovci in industriji!
Trgovski list
se priporoča za
inseriranje!

Mestni tesarski mojster
Josip Kregar, Ljubljana
Kodeljevo št. 19. Telef. 26-96

se priporoča cenjenemu občinstvu za naročila tesarskih del, kakor: modernih lesenih hiš, raznih ostrešij, lesenih stopnic in vseh v to stroko spadajočih del po lastnih kakor tudi po podanih načrtih.

Ustanovljeno leta 1852

krovce, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. — Instalacija vodo-
vodov in centralne kurjave. — Naprava strelovodov. — Kopaliske
in klosetne naprave

TEODOR KORN
LJUBLJANA
POLJANSKA C. 8
(PREJ HENRIK KORN)

**Trgovci! Naročajte blago pri
tvrdkah, katere oglašajo v
„Trgovskem listu“!**

„KUVERTA“
LJUBLJANA
Trboveljska 2, Valžarski pot
TVORNICI KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

**Inserirajte
v Trgovskem listu!**